

**Відділ освіти Ічнянської міської ради
Прилуцького району Чернігівської області**

Аліна БІЛОДІД

**Використання інноваційних технологій на
уроках правознавства**

Методичні рекомендації

Ічня - 2024

Матеріали підготувала:

Аліна Білодід – учитель історії та правознавства Гужівського ліцею Ічнянської міської ради Прилуцького району Чернігівської області, учитель вищої категорії, старший учитель.

Рецензенти:

Окасна Мірошниченко - доцент кафедри суспільних дисциплін та методики їх викладання ЧОППО імені К.Д.Ушинського, кандидат юридичних наук.

Юлія Поцелуйко – методист відділу суспільно – філологічних дисциплін ЧОППО імені К.Д.Ушинського

Аліна Білодід. Використання інноваційних технологій на уроках правознавства
Методичні рекомендації. – Ічня, 2024. – 37 с.

Анотація

Методичні матеріали містять рекомендації з використання інноваційних технологій на уроках правознавства для розвитку ключових і предметних компетентностей, опис інноваційних технологій і приклади їх практичного застосування, конспекти уроків

Видання буде корисним для вчителів та здобувачів освіти.

Погоджено на засіданні науково-методичної ради Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К. Д. Ушинського

Протокол № 21/1 – 12/ 290 від 22 лютого 2024 року

ПЛАН

ВСТУП	2
РОЗДІЛ 1: ОБҐРУНТУВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	
1.1 Потреби та переваги використання інноваційних технологій на уроках правознавства.....	5
1.2 Опис використовуваних новітніх технологій на уроках правознавства.....	6
РОЗДІЛ 2: ПЛАНУВАННЯ УРОКІВ З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ	
2.1 Планування уроків з використанням технологій.....	9
2.2 Адаптація до потреб учнів.....	11
2.3: Оцінювання та рефлексія.....	12
2.4: Етика та безпека.....	13
РОЗДІЛ 3: ЗНАЧЕННЯ РОЗРОБКИ ВЛАСНИХ ІННОВАЦІЙ.....	14
ВИСНОВКИ.....	16
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	17
ДОДАТКИ.....	18

Вступ

Сучасне оновлення змісту освіти має орієнтацію на здобутки учня. Викладання курсу «Основи правознавства» регламентується Навчальною програмою, затвердженої наказом Міністерства освіти й науки України від 03 серпня 2022 року № 698, розробленої на підставі Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 23. 11. 2011 р. № 1392) [4] з урахуванням Державного стандарту початкової загальної освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 20. 04. 2011 р. № 462) та відповідно до положень «Концепції Нової української школи» (2016 р.).

Виклики, що стоять перед вчителем вимагають зміни підходу до знань, які мають стати не багажем «про всяк випадок», а ключем для практичного застосування, забезпечення успішної самореалізації в соціумі, формуванні активної громадянської позиції. Основне завдання сучасного загальноосвітнього закладу освіти при формуванні правової компетентності полягає у ретельному доборі навчального матеріалу за принципом практичності й функціональності, в активізації ролі самостійного навчання. Варто також урахувати те, що для успішної реальної діяльності сьогодні недостатньо знань і умінь, необхідні ще віра в себе, у свої сили, здатність ухвалювати рішення, жити й працювати в колективі й зосереджувати свої зусилля на конкретних завданнях, виявляти проблему, вести самостійний чи спільний пошук способів її розв'язання, брати на себе відповідальність за результати дій і вчинків [4].

У Державному стандарті базової та повної загальної середньої освіти (2011р.) зазначено, що компетентнісний підхід, як основа всебічно розвиненої особистості, – це спрямованість навчально-виховного процесу на досягнення результатів, якими є ієрархічно підпорядковані ключова, загальнопредметна й предметна (галузева) компетентності[2]. Іншими словами, компетентнісний підхід означає зміщення акценту з накопичування знань, умінь і навичок на вміння їх практично застосовувати.

Тому сьогодні особливо *актуальною* є тема, над якою працюю *«Застосування інноваційних технологій на уроках правознавства»*. З досвіду роботи зробила висновок про те, що формування всебічно розвиненої особистості можливе через систему застосування різних видів і методик інноваційних технологій.

Інноваційні технології в освіті – це нові методи, способи взаємодії вчителя та учнів, які забезпечують ефективне досягнення результатів педагогічної діяльності, сприяють розвитку творчих здібностей, інтересів, умінь і навичок та інших інтелектуальних чинників у сучасних дітей.

Що вирізняє застосування інноваційних технологій з-поміж інших?

Є кілька принципових відмінностей:

- цифровізація освітнього процесу і інформатизовані здобувачі освіти;
- наявність значної кількості інформаційного матеріалу: нормативно правових актів, відеоматеріалів, фотоматеріалів;
- більша дотичність до повсякденного життя;
- недостатність лише знання задля правильної відповіді на завдання [3].

Аналіз попередніх досліджень і публікацій. Проблематика змісту освіти достатньо ґрунтовно досліджена фахівцями, серед яких Н. Волкова, С. Гончаренко, А. Кузьмінський, І. Лернер, В. Омеляненко, М. Скаткін, М. Фіцула, В. Ягупов та ін. Наукове обґрунтування навчального предмета як форми відображення змісту освіти і засобу його розкриття міститься у працях І. Лернера, І. Малафійка, С. Пальчевського, О. Савченко та ін. На особливе місце і роль знань як найбільшого за обсягом компоненту змісту освіти вказують О.Винославська, С. Гончаренко, С. Пальчевський, Н. Штер та ін. Є. Моїсеєва, О. Певцова, О. Серова досліджували теорію й узагальнили методику навчання права в середній і вищій школі. У їхніх роботах поглиблено розглядаються питання проведення різних організаційних форм та методів навчання правознавства, однак, аналізу змісту правової освіти з огляду на його структуру не проведено, правове знання як його компонент не охарактеризовано. Теоретичні й методичні засади засвоєння учнями навчального правознавчого матеріалу закладені у

працях Б. Андрусишина, А. Гуз, О. Пометун, Т. Ремех, І. Смагіна. Особливості понятійного апарату шкільних правознавчих курсів, специфіку методики формування правових понять вивчали С. Бобровник, В. Ваксман, Л. Грузінова, В. Дубровський, Л. Заблоцька, І. Зуб, І. Музика, О. Наровлянський, С. Осмолівський, А. Ришелюк, Н. Ткачова, О. Шмоткін, І. Усенко, Г. Цвікальська та ін. [5]. Дослідження означеної теми в наукових розвідках вітчизняних і закордонних педагогів свідчить про те, що формування ключових та предметних компетентностей із застосуванням інноваційних технологій є освітянською реальією. Плануючи підготовку до уроку, намагаюся розв'язувати цю проблему, утілюючи свій досвід в життя на уроках правознавства, у позаурочній діяльності. У цьому і вбачаю актуальність дослідження.

Мета методичних рекомендацій: обґрунтувати та показати практичні прийоми використання інноваційних технологій на уроках правознавства.

Практичне значення дозволить комбінувати, тобто конструктивно поєднувати, інтеграцію сучасних педагогічних технологій та методик, спрямованих на розвиток особистості. Що дозволить вчителю самому творчо трактувати різні підходи до організації навчально-виховного процесу, а не заглиблюватися в суть тільки однієї технології.

Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків.

Розділ 1: Обґрунтування використання інноваційних технологій

1.1 Потреби і переваги використання інноваційних технологій на уроках правознавства.

Сучасний світ стежить за постійними змінами та розвитком технологій. Для підготовки молодого покоління до життя в цьому суспільстві важливо використовувати інноваційні підходи в освіті. Використання таких технологій є важливим на уроках правознавства так як вони сприяють покращенню навчального процесу. Уроки правознавства мають за мету формування здобувачів освіти громадянами, які розуміють правові аспекти свого життя та суспільства. Тому перевагами використання інноваційних технологій вбачаю у:

Зацікавленість здобувачів освіти: Використання інноваційних технологій може робити уроки більш цікавими та захоплюючими для учнів. Вони можуть долучатися до навчального процесу активно, взаємодіючи з технологічними інструментами.

Візуалізація складних концепцій: Інтерактивні дошки, мультимедійні матеріали та відео дозволяють візуалізувати складні правові поняття та подавати приклади, що сприяє кращому розумінню матеріалу.

Адаптація до індивідуальних потреб: Інноваційні технології дозволяють вчителям адаптувати навчання до потреб кожного учня, надаючи різні завдання та ресурси для різних рівнів підготовки.

Зручність та доступність: Учні можуть мати доступ до електронних матеріалів та ресурсів в будь - який час та місце, що робить навчання більш зручним та доступним.

1.2 Опис використовуваних новітніх технологій на уроках правознавства.

Сучасний учитель повинен володіти інноваційними технологіями, тому у своїй практиці активно використовую їх.

На власному досвіді переконалася, що застосування технології проблемного навчання та технології критичного мислення сприяє розвитку навичок мовленнєвої, громадянської і соціальної компетентності, а застосування ігрової технології - отриманню досвіду аналізу життєвих ситуацій, розвиває критичне мислення, ініціативність. Сучасний здобувач освіти вільно володіє комп'ютерними технологіями, а великий об'єм інформації, що має бути засвоєний ним вимагає активно на уроках використовувати інформаційно – комп'ютерні, проєктні та ігрові технології - творчість, що розвиває пізнавальний інтерес, сприяє формуванню активної життєвої позиції школярів. А в цілому використання на різних етапах уроків інноваційних технологій роблять співпрацю вчителя та здобувача освіти цікавою, інформативною, пізнавальною і дозволить досягати мету уроку та дає здобувачам освіти можливість стати активними учасниками навчального процесу та сформують визначені Державним стандартом базової середньої освіти компетентності.

1.2 Опис інноваційних технологій:

Виклики, що стоять перед учителем правознавства, вимагають знання і вибору різних інноваційних технологій, які можуть бути корисними на уроках правознавства та сприяти досягненню навчальних цілей.

Віртуальна реальність (VR) та розширена реальність (AR):

Використання VR та AR може дозволити здобувачам освіти переживати ситуації, пов'язані з правознавством, у віртуальному чи розширеному просторі. Наприклад під час вивчення теми «Правопорушення» або «Юридична відповідальність», ми

досліджуємо віртуальні судові засідання або події, пов'язані вчиненням неправомірної дії. Це робить навчання більш іммерсивним та захоплюючим.

Відео та мультимедійні матеріали:

Використання коротких відеороликів, анімації та інших мультимедійних матеріалів може значно полегшити пояснення складних концепцій та важливих правових понять. Вони можуть включати в себе приклади ситуацій, що допомагатимуть учням краще зрозуміти матеріал теми «Правопорушення», «Адміністративні правопорушення. Злочини».

Так при вивченні теми «Спадкування і спадщина» в своїй практиці під час вивчення нового матеріалу застосовую мультіплікаційний фільм «Кіт у чоботях», за допомогою якого можна швидко пояснити термін спадщина. А розглядаючи тему «Конституційні права, свободи та обов'язки» на прикладі фільму «Аватар», звертаю увагу на проблеми порушення прав.

На уроках узагальнення здобувачі освіти створюють власні відео ролики, на яких демонструють знання з цивільного, кримінального чи адміністративного права.

Інтерактивні дошки:

За допомогою інтерактивних дошок і планшетів вчителі можуть створювати уроки, де здобувачі освіти можуть активно взаємодіяти з матеріалом. Учні можуть розв'язувати та самі створювати завдання, виконувати симуляції життєвих ситуацій та інше. Інтерактивні дошки дозволяють вчителю візуалізувати складний правовий матеріал, використовуючи презентації Microsoft PowerPoint, та спростити розуміння правової термінології, пройти тестування на різних платформах (всеосвіта, на урок, classtime), виконати інтерактивні вправи, застосувавши QR коди для переходу на Learning Apps чи Wordwall (додаток 2)

Робота на інтерактивній дошці може бути індивідуальною або колективною, використана на різних етапах уроку.

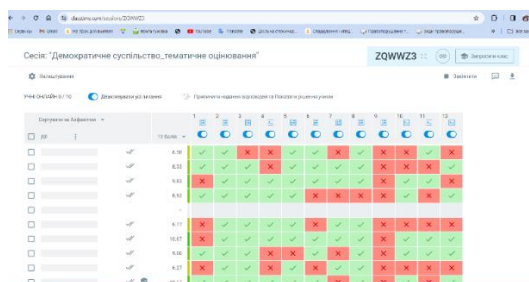
Інтерактивні веб-сервіси, мобільні додатки та програми:

Існує безліч спеціалізованих веб-сервісів та програм для навчання правознавства. Вони можуть включати ігри, тести, симуляції судових процесів та

інтерактивні завдання. Використання таких ресурсів дозволяє учням практикувати вирішення правових завдань та їх розв'язування, спираючись на отримані правові знання чи інформацію (додаток 1)

Існують мобільні додатки, які допомагають учням долучитися до навчання в будь-який час і місце (Мобільний додаток від ЛІГА: ЗАКОН, ПДР України). Вони містять нормативно правові акти, тести, головоломки та інші корисні ресурси. Це дає учням можливість вчитися на власному темпі та в місцях, де вони відчують себе комфортно.

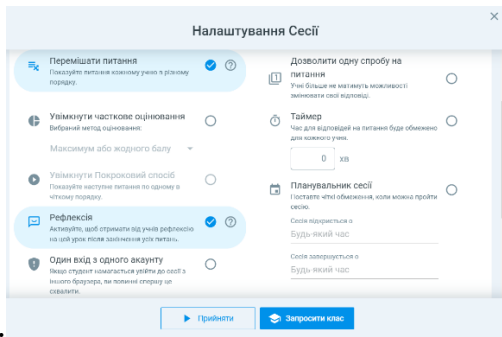
В своїй практиці використовую веб-сервіс classtime. Ця платформа має ряд переваг таких як : український інтерфейс, зручність використання (є автоматичне генерування як посилання так і QRкоду), простота у використанні, величезна віртуальна бібліотека, легкість створення різноманітних завдань (відкритих, з множинною відповіддю, вставленням пропущених елементів , вибіркою в тексті), не потребує додаткової реєстрації учнів, можливість швидко перевірити знання учнів з автоматичним оцінюванням їх знань. Можна вчителю спілкуватися учнем під час виконання ним завдання і прослідкувати його прогрес.

The screenshot shows a web browser window with the URL 'Мобільний додаток ЛІГА: ЗАКОН'. The page title is 'Сесія: "Демократичне суспільство_тематичне оцінювання"'. The main content is a table for task management. The table has columns for 'ID', 'Т', '1', '2', '3', '4', '5', '6', '7', '8', '9', '10', '11', '12'. The rows represent different tasks, with green checkmarks indicating completion and red 'X' marks indicating non-completion.

ID	Т	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
428	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
429	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
430	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
431	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
432	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
433	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
434	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
435	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
436	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
437	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
438	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Є планувальник роботи , за допомогою якого можна не тільки перемішати запитання в тесті, а запланувати час виконання завдання, здійснити часткове оцінювання зі штрафом чи без. Цей ресурс можна використати при вивченні нового матеріалу , виконуючи покрокове виконання завдання. В налаштуваннях передбачений і перевернутий урок, що значно полегшить роботу вчителя.

Розробники постійно вдосконалюють роботу на платформі, а це в свою чергу активізує вчителя, всі нововведення проходять практичну опробацію у практиків. Ще мені дуже подобається, що є можливість навчатися працювати або удосконалити свої навички за допомогою «Академії Classtime».

Розділ 2: Планування уроків з використанням технологій

2.1 Планування уроків з використанням технологій:

Після вибору інноваційних технологій, настав час розробити план уроку, де вони будуть використовуватися. Важливо визначити мету та завдання використання технологій на кожному етапі уроку.

Етапи розробки плану уроку:

1. Мета використання технологій: наприклад, це пояснення правового поняття через відео або проведення інтерактивної гри для закріплення знань.
2. Завдання та активності: наприклад, при використанні інтерактивної дошки, учні повинні знайти відповідність, поєднавши визначення і поняття, щоб краще засвоїти матеріал.
3. Послідовність дій: вкажіть послідовність дій на уроці, включаючи введення в тему, пояснення матеріалу, практичну роботу та завершення уроку. Технології повинні вписуватися в цю послідовність грамотно. (добаток 3)

Технологічна карта уроку. Тема: Спадкування і спадщина/ інформаційно комп'ютерні технології

Методи, прийоми	Діяльність вчителя	Діяльність учнів
І Організаційний етап 3 хв		

Словесний фронтальне обговорення	Вітання вчителя, пропозиція самостійно визначити завдання уроку та поділитися своїм настроєм https://www.mentimeter.com/	Учні вітаються, самостійно визначають завдання уроку, за посиланням вчителя діляться своїм настроєм
II Актуалізація опорних знань і вмінь 10 хв		
Індивідуальна робота	Учитель пропонує учням на інтерактивній дошці знайти пару фото правочину та його назва та визначте їх склад. Купівля – продаж, позика, обмін, проїзд у транспорті.	Учні виконують завдання
III Вивчення нового матеріалу		
Вправа «Мікрофон» Робота з основними поняттями теми	Перегляньте фрагмент відео «Кіт у чоботях» • Чи правильно було розподілено спадщину? Висловіть свою думку про принципи справедливості та законності процесу спадкування. Чи хотіли би ви приймати участь у таких правових відносинах? До чого можуть привести такі дії? Скористайтесь додатком Мобільний додаток від ЛІГА: ЗАКОН та запитіть	Учні висловлюють свої припущення Здобувачі освіти переходять і записують визначення понять

Словесний, мультимедійна презентація Практична робота	визначення понять спадкування і спадщина Розповідь вчителя про спадкування і види , черги спадкування. Розв`яжіть ситуацію б с 337. Пдручник Наровлянського О.Д. Основи правознавства	Учні слухають і записують основні положення теми Учні пропонують шляхи вирішення, спираючись на отримані знання
IV Узагальнення і систематизація 10 хв		
Індивідуальна робота	Перейти за посиланням і виконати тестові завдання на платформі classtime	Учні переходять і виконують завдання
Рефлексія	Створіть і надішліть смайлик, що характеризуватиме вашу оцінку роботи на уроці	Учні надсилають вчителю смайлик після виконання тесту

2.2 Адаптація до потреб учнів:

Важливо враховувати індивідуальні потреби та особливості учнів при використанні інноваційних технологій на уроках правознавства. Розглянемо способи адаптації технологій до різних типів сприйняття інформації учнями.

Розгляд різних типів учнів:

Візуальні учні: Використання відео, графіки та ілюстрацій може бути особливо корисним для візуально спрямованих учнів. Для таких учнів вкорисно застосовувати інформаційно-комп'ютерні технології з використанням відео ресурсів, мультимедійних презентацій, щоб забезпечення доступу до візуальних матеріалів.

Аудіальні учні: Для аудіально спрямованих учнів можна включати аудіозаписи, аудіокниги або інші звукові матеріали. Важливо також надавати

можливість слухати пояснення та відповіді на запитання. Актуальними для них буде застосування технології критичного мислення, проєктної технології.

Кінестетичні учні: учні, які вчаться кінестетично, користуються тілесними рухами для сприйняття інформації. Вони можуть бути залучені до інтерактивних завдань та симуляцій із застосуванням ігрових технологій, особистісно орієнтованого навчання, інтерактивних технологій.

Розробка інструкцій з використання інноваційних технологій:

Інструкції повинні бути чіткими для використання з поясненням учням, як виконувати завдання.

Наприклад для візуалів при застосуванні інформаційно – комп’ютерних технологій для виконання інтерактивних вправ можна озвучити наступне:

- Перейдіть за посиланням
- Відкрийте відео і перегляньте його
- Дайте відповідь на запитання.

Для кінестетиків:

- На інтерактивній дошці ви маєте знайти відповідність
- З’єднайте пару поняття і визначення
- При правильному поєднанні пара щезає, а при неправильному – стає червоного кольору
- Для виконання завдання запускається таймер.

Для аудіалів:

- Я прочитаю ситуацію ваше завдання
- Визначити чи є в даній ситуації правовідносини
- Назвати склад правовідносин
- Дати юридичну оцінку діям суб’єктів.

2.3 Оцінювання та рефлексія

Оцінювання грає важливу роль у використанні інноваційних технологій на уроках правознавства. Встановлення критеріїв оцінювання є необхідним для визначення успішності впровадження технологій та досягнень учнів. Слід спільно з учнями встановити критерії оцінювання при цьому слід врахувати:

1 об'єктивність: визначте об'єктивні критерії оцінювання, які базуються на конкретних досягненнях учнів та меті використання технологій.

2. зваженість: призначте вагу різним елементам оцінювання, звертаючи увагу на їхню важливість для досягнення мети.

Аналіз результатів та рефлексію, які провожу спільно із здобувачами освіти, передбачають:

- збір даних: збираю дані про досягнення учнів та ефективність використання технологій.
- аналіз: аналізуємо зібрані дані та визначаємо, чи була досягнута мета використання інноваційної технології.
- рефлексія: розгляньте результати та подумайте про подальші покращення. Визначте, як можна покращити використання технологій та як адаптувати підхід до потреб учнів.

Спільно з учнями ми розробили критерії оцінювання на уроках з використанням інноваційних технологій.

Рівень володіння теоретичними знаннями	Здатність до застосування вивченого матеріалу у практичній діяльності	до	Ступінь самостійності у застосуванні ІКТ в конкретній життєвій або навчальній ситуації	Ступінь сформованості ключових компетентностей
--	---	----	--	--

Сьогодні дуже важливо звернути увагу саме на етап рефлексії уроку, бо саме він дає усвідомлення того чи досягнута мета уроку, чи доцільно було застосування тих чи інших технологій. В практичній діяльності для складання плану подальших дій використовую прийоми «3-2-1», «Знаю – Хочу знати – Дізнався», а абсолютним хітом є створення емодзі.

2.4 Етика та безпека

При використанні інноваційних технологій на уроках правознавства важливо дотримуватися етичних норм та забезпечити безпеку даних та конфіденційність учнів.

Етичні питання:

Конфіденційність: для забезпечення конфіденційності особистих даних учнів, особливо при використанні інтерактивних платформ та онлайн-сервісів кожний учень сам отримує оцінку на свій гаджет. Оцінка зберігається на особистій сторінці вчителя, куди доступ здобувачам освіти закритий, адже вони заходять тільки через особисте посилання вчителя.

Відповідальне використання: кожного разу перед роботою в Інтернеті проводиться інструктаж з безпеки шляхом нагадування про дотримання правил цифрової грамотності.

Засоби безпеки:

Захист даних: використовую надійні інструменти та сервіси для збереження даних учнів та інформації про їх досягнення.

Так для виконання завдань на інтернет порталах на urok , classtime, всеосвіта учні заходять за кодом, що надаються вчителем, інформація про прогрес зберігається на особистій сторінці вчителя. Оцінка генерується автоматично і її бачить тільки той, хто виконав завдання. Прогрес учнів на платформі classtime можна показати, використавши функцію сховати дані учнів і тільки тоді можна буде побачити результат всього класу. При проведенні колективних ігор , сервіс автоматично ховає нік здобувача освіти, видаючи тільки прогрес учасника 1, учасника 2.

Спільно із здобувачами освіти розробили «Кодекс етики», який і регламентує питання етики і безпеки (додаток 4).

Розділ 3: Значення розробка власних інновацій

Сучасний учитель має можливість розробити власні інноваційні підходи та методики для викладання правознавства з використанням технологій. Ця можливість дозволяє приймати творчі рішення та адаптувати підхід до конкретних потреб своїх учнів. (додаток 3)

Розробка інновацій для учителя дає :

- знання та експертиза: розвиває свої знання та експертизу в галузі правознавства та інноваційних технологій.
- експерименти та тестування: сміливе впровадження нових ідей на практиці та тестування їх ефективності.
- залучення колег: співпрацюйте з колегами сприяє підвищенню кваліфікації, д обмім досвіду та розвитку інновацій.

Для активізації зацікавленості здобувачів освіти використовую проведення уроків правознавства за межами ліцею , а саме в стінах відділку поліції та суду. Ефективним і результативним є залучення до проведення уроків правників , де їх практичні поради та слова учнями сприймаються з великим захопленням. Так на постійній основі співпрацюємо зі «Школою правових наук» при Ічнянському районному суді. Учні відвідують судові засідання, знайомляться з професіями працівників суду. На основі отриманих знань провели ігровий суд над байдужістю, де виконали ролі судді, прокурора, адвоката, підсудного, свідків, змістовним і захоплюючим в приміщенні суду став правовий квест «Слідство веде правознавці», правовий батл з юристами Ічнянського ОТГ «Юридичні професії», закріпив знання отримані на уроках правознавства.

Проведення інновації дають позитивний результат для формування громадянської, правової компетентностей та вихованню активної громадянської позиції.

Висновки

- Використання інноваційних технологій на уроках правознавства відкриває безмежні можливості для навчання як здобувачів освіти так і вчителя, сприяє залученню їх до спільного навчального процесу на уроках правознавства.

Застосування новітніх технологій:

- спонукають здобувачів освіти досліджувати, шукати нові знаряддя для розширення світосприйняття;
- здобувачі освіти отримані знання переводять у площину практичного застосування отриманих знань, при цьому формується їх права обізнаність і активна громадянська свідомість;
- правова інформація розбивається на невеликі блоки, які легше і швидше засвоюються;
- дозволяють краще стежити за процесом навчання, своєчасно виявляти проблемні місця, знаходити відповідні способи їх вирішення ;
- учні чітко розуміють, навіщо вивчають ту чи іншу інформацію, як вона знадобиться у реальному житті;
- сприяють розвитку творчого потенціалу учасників освітнього процесу.

Розвиток навичок і умінь, застосування ефективного спілкування, співпраця, впевненість, розвиток пізнавальних здібностей формуються значно швидше на уроках з використанням інтерактивних технологій.

Інноваційні методи допомагають учням навчитися працювати в команді, планувати та керувати часом, правильно розставляти пріоритети.

Використання новітніх технологій вимагають постійного вдосконалення: розвитку своїх навичок використання технологій та дає можливість ділитися досвідом з колегами; співпраця дасть позитивний результат лише при спільній праці з іншими вчителями та здобувачами освіти для створення найкращих уроків. І як результат, це буде постійний розвиток, що вимагатиме вдосконалення свої навичок використання інноваційних технологій, щоб крокувати в ногу з часом, бути на одній хвилі із здобувачами освіти.

Список використаної джерел

1. Бежевець О. В. «Використання інноваційних технологій на уроках правознавства» URL: <https://naurok.com.ua/stattya-vikoristannya-innovaciynih-tehnologiy-na-urokah-pravoznavstva-318607.html>
2. ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ URL <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrayinska-shkola/derzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti>
3. Куковинець Т.М. «Роль інноваційних технологій у формуванні навчальних компетенцій школярів на уроках історії та правознавства». URL https://kukovinetsblog.blogspot.com/p/blog-page_64.html
4. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. Наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698
5. Пометун О. І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Наук.-метод, посібн. / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко; За ред. О. І. Пометун. — К.: В.С.К., 2003
6. Розвиток творчого потенціалу педагога шляхом упровадження інноваційних освітніх технологій на уроках історії та суспільствознавчих дисциплін (з досвіду роботи вчителів історії, правознавства та громадянської освіти Кіровоградщини): методичний посібник для вчителів історії, правознавства та громадянської освіти / уклад.: Наталія ЧЕРТКОВА, Інна ВІДІБОРЕНКО. Кропивницький: КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського», 2021.
7. Сиротенко Г.О. Сучасний урок: інтерактивні технології навчання / Г.О. Сиротенко.-Х: Видав. група «Основа», 2003.

Корисні веб-ресурси

LegalED: Платформа з безкоштовними ресурсами для навчання правознавства.
iCivics: Інтерактивні ігри та ресурси для вивчення громадянського виховання та правознавства.

Oyez: Ресурс для вивчення рішень Верховного Суду США.

Constitution Center: Віртуальний музей Конституції США.

Amnesty International – Human Rights Education: Ресурси для вивчення прав людини.

https://www.rada.gov.ua/news/Virtualna_ekskursiya/Віртуальна екскурсія до Верховної Ради України

Приклади інтерактивні вправи , що можна використати для інтерактивної дошки

- <https://wordwall.net/uk/resource/57145357> Інтерактивна вікторина:
«Правопорушення»
- <https://learningapps.org/display?v=pbjtce7u319> Тренувальна вправа «Сім'я і шлюб»
- <https://www.classtime.com/uk/digital-classroom-activities> Командні ігри
- <https://learningapps.org/display?v=popw7rev524> Цифрова розминка «Юридична відповідальність»
- <https://create.kahoot.it/details/4f75361b-db49-4c0d-aa44-68ff13a15b31>
«Правовідносини»
- http://rebus1.com/ua/index.php?item=rebus_generator Генератор ребусів.

Конспекти уроків , проєктів з використанням інноваційних технологій

Тема: Спадкове право .

Мета :

ознайомити учнів з основами спадкового права, процедурою оформлення заповіту,

розвивати вміння складати правові документи,

виховувати розуміння доцільності та необхідності правомірної поведінки, висловлювати та відстоювати власну думку.

Тип уроку: вивчення нового матеріалу

Обладнання: підручник («Основи правознавства» підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів Наровлянський О. Д. – К : вид-во Грамота, 2017. – 192 с.), ілюстрації, роздатковий матеріал, мультимедійна презентація ,проєктор, мультимедійна дошка

Хід уроку

I. Організаційний момент.

II. Актуалізація опорних знань і вмінь.

«Знайти пару» фото правочину та його назва, визначте їх склад.

Купівля – продаж, позика, обмін, проїзд у транспорті.

III. Вивчення нового матеріалу.

1. Спадщина і спадкування

2. Спадкування за заповітом

3. Спадкування за законом

4. Обов'язкова частка спадкування

Вправа «Мікрофон» Перегляньте фрагмент відео «Кіт у чоботях»

• Чи правильно було розподілено спадщину? Висловіть свою думку про принципи справедливості та законності процесу спадкування. Чи хотіли би ви приймати участь у таких правових відносинах? До чого можуть привести такі дії? (Учні висловлюють свої припущення) Заслухавши 5—7 відповідей, учитель оголошує тему уроку: «Основи спадкового права» (Слайд 2) та очікувані результати (їх зачитує один учень) (слайд 3,4) мультимедійної презентації

Звернемося до нормативно правового акту , перейти за посиланням https://minjust.gov.ua/m/str_4626, дати визначення основним поняттям теми.

Спадкове право – це сукупність правових норм, які регулюють порядок переходу майна померлого (спадкодавця) до інших осіб (спадкоємців)

Слайд 5

Спадщина — права та обов'язки померлої людини, які залишаються після її смерті. Слайд 6

До складу спадщини не входять :

- особисті немайнові права;
- паво участі у товариствах та право членства в об'єднаннях громадян;
- паво на відшкодування шкоди у зв'язку з каліцтвом;
- право на пенсію, допомогу чи інші виплати

Спадщина відкривається внаслідок смерті особи або оголошення її судом такою, що померла. Місцем відкриття спадщини є останнє місце проживання спадкодавця, а якщо воно не відоме – місце знаходження майна чи основної її частини.

Часом відкриття спадщини є день смерті особи або , день з якого особа вважається такою, що померла за рішенням суду.

Спадкування — процес переходу спадщини від померлої особи до її спадкоємців.

Після ліквідації юридичних осіб спадкування не буває. Спадкування між живими теж не буває.

Спадкоємець – особа, яка приймає спадщину(громадянин, фізична або юридична особа).

Особи, які не мають права спадкування :

- які умисно позбавили життя спадкодавця або вчинили замах на його життя;
- які умисно перешкождали спадкодавцю скласти заповіт;
- батьки після дітей, щодо яких вони позбавлені батьківських прав;
- батьки та повнолітні діти, інші особи, що ухилялися від покладених на них законом обов'язків щодо утримання спадкодавця;

- не мають права спадкування особи один після одного, якщо шлюб між ними визнано судом недійсним;
- особа, яка ухилялася від надання допомоги спадкодавцеві, який через хворобу, похилий вік був у безпорадному стані.

Спадкодавець – особа, яка померла (тільки громадянин, фізична особа).

Спадкування за законом та за заповітом. Слайд 7

Спадкування за заповітом Слайд 8.

Поняття заповіту. Слайд 9

Заповіт — письмове розпорядження померлої особи на випадок своєї смерті.

Порядок складання заповіту:

- виключно письмова форма заповіту;
- обов'язковість посвідчення заповіту нотаріусом або іншою особою, яка має на це право;
- можливість скасування чи зміни заповіту;
- таємниця заповіту.

За заповітом громадянин може залишити усе своє майно або частину одній особі, кільком особам, юридичним особам, державі, територіальним громадам. Заповідач має право у будь – який час скасувати заповіт та скласти новий. Може особисто внести зміни та доповнення до заповіту. Слайд 10

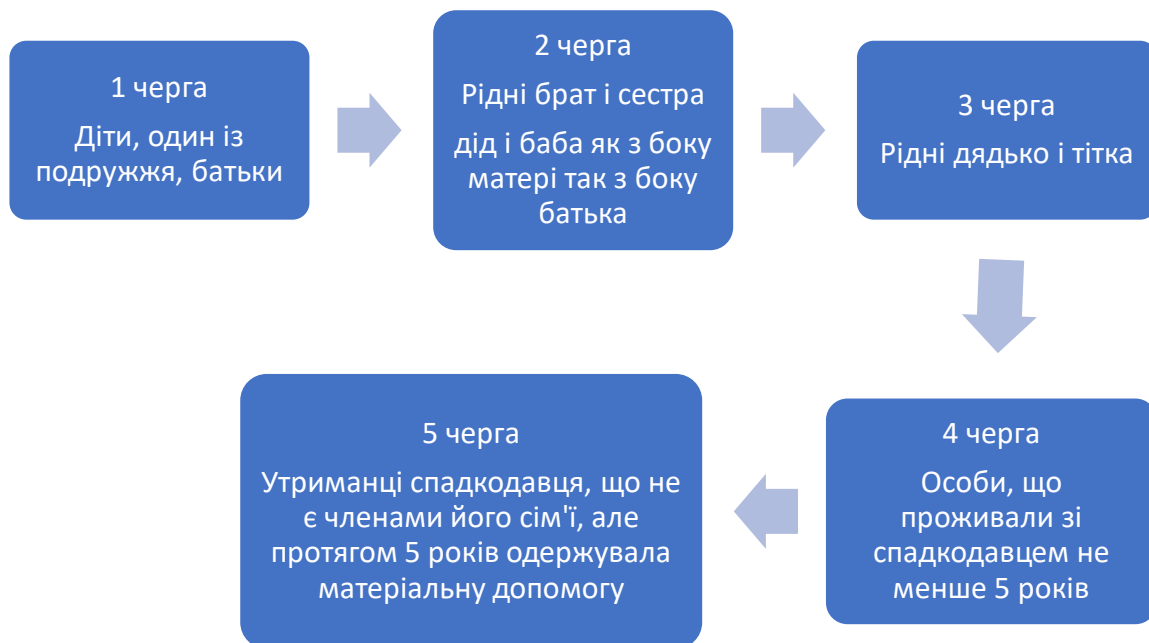
Спадкування за законом. Слайд 11

Досить часто в нашій країні не складають заповітів, тому держава визначає порядок спадкування за законом. Воно має місце у таких випадках:

- ✓ немає заповіту;
- ✓ заповіт визнано судом недійсним;
- ✓ спадкоємці, призначені в заповіті, померли до відкриття спадщини;
- ✓ спадкоємці, призначені в заповіті, відмовилися прийняти її.

Усі спадкоємці закликаються до спадкування в порядку черг.

Черги спадкування відповідно до Цивільного кодексу України Слайд 10

Кожна наступна черга спадкоємців за законом одержує право на спадкування у разі відсутності спадкоємців попередньої черги. Частки у спадщині кожного із спадкоємців є рівними, Спадщина приймається особисто спадкоємцем. Слайд 11

Висловіть свою думку щодо права непрацездатних членів сім'ї, неповнолітніх дітей померлого, що залишитися без утримання, коли померлий заповів своє майно іншим спадкоємцям?

Держава захищає права спадкоємців, які при житті залежали від померлого. Закон у цьому випадку закріплює норму моралі, встановлюючи обов'язкову частку спадкування

Обов'язкова частка спадщини

Особи, які мають право на обов'язкову частку спадщини (непрацездатні члени сім'ї, неповнолітні діти померлого). Розмір обов'язкової частки спадщини (не менше 1/2 від того, що він отримав би за відсутності заповіту).

Робота в четвірках.

Кого за законом можна віднести до обов'язкових спадкоємців?

Утриманці померлого, батьків, неповнолітніх дітей померлого, братів і сестер померлого, непрацездатних батьків, дітей, неповнолітніх усиновлених дітей, дружину померлого, яка є непрацездатною.

Свою відповідь поясніть.

Робота в парах.

Визначте, на скільки частин буде поділено майно громадянина Іванова після його смерті за відсутності заповіту. Перерахуйте осіб, що отримають спадщину.

Громадянин Іванов мав таких родичів: дружину, її неповнолітнього сина від першого шлюбу, якого він усиновив, доньку, батька, дружину батька, яка в свій час не всиновлювала громадянина Іванова, онук – дитина доньки, рідна сестра. Йому належав автомобіль, трикімнатна квартира в Києві і будинок в с.Іржавець. Помер Іванов 25 січня 2000 року.

Строк прийняття спадщини (6 місяців з дня відкриття спадщини).

IV. Узагальнення і систематизація. Виконати тестування на платформі classtime»

V. Рефлексія. Створити емодзі сьогоденного уроку.

VI. Домашнє завдання.

Опрацювати текст підручника. Розв'яжіть ситуацію 6 с 37. Слайд 12

Тема Сім'я і шлюб.

Мета:

дати уявлення про поняття «сім'я» і «шлюб», умови укладання шлюбу, особисті немайнові та майнові права та обов'язки подружжя;

пояснювати, використовуючи положення статей Сімейного кодексу України, умови укладання шлюбу, в тому числі неповнолітніми; розвивати вміння аналізувати правові ситуації й пропонувати шляхи їх розв'язання на підставі норм сімейного права;

виховувати правову культуру.

Тип уроку: вивчення нового матеріалу

Обладнання: підручник («Основи правознавства» підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів Наровлянський О. Д. – К : вид-во Грамота, 2017. – 192 с.), ілюстрації, роздатковий матеріал, мультимедійна презентація , проєктор, мультимедійна дошка

Хід уроку

I. Організаційний момент

II. Актуалізація опорних знань

Назвіть галузь права регулює майнові і немайнові відносини. Ми пройдемо тестування і перевіримо як ви володієте знаннями отриманими на попередньому уроці.

Тестування перейдіть за посиланням на classtime.com/uk/, зареєструйтесь під власним прізвищем і введіть код .

II. Мотивація пізнавальної діяльності учнів

Продовжимо наш урок легендою

Чоловік з дружиною прожили довге щасливе життя в шлюбі. Вони ділилися один з одним усіма своїми секретами і переживаннями, але тільки одну річ дружина просила ніколи не робити: не заглядати в стару коробку з-під взуття, яку вона тримала на верхній полиці своєї шафи. Чоловік ніколи і не запитував про вміст коробки. Він просто думав, що це було щось з особистого жіночого...

Але ось одного разу старенька захворіла. Коли їй стало зовсім погано, вона попросила чоловіка принести ту коробку до неї в лікарню, оскільки прийшов час відкрити таємницю.

Старий прийшов додому, знайшов коробку і відкрив її. Усередині були 2 в'язаних ляльки і величезна купа грошей – 95 тисяч доларів!

– Але... чому? Як?! – він не міг прийти до тями, приголомшений такою величезною сумою.

– Перед тим, як ми одружилися, – сказала старенька здивованому чоловікові, – моя бабуся повідала мені секрет щасливого шлюбу. Вона полягала на тому, щоб я ніколи не сперечалася з чоловіком, порадивши мені кожного разу, коли я розсерджуся на тебе, мовчки сісти і зв'язати гачком одну ляльку.

Старий був зворушений – в коробці були всього дві ляльки. За усі 50 років спільного життя вона усього лише двічі розсердилася за нього. Він обійняв дружину і поцілував її.

– Але звідки ж взялися гроші? – не розумів він.

– А, це? – відповіла вона з посмішкою. – Це гроші, які я заробила від продажу ляльок.

Прослухайте уривок музичного твору відомого композитора. Де ви зустрічали цю музику? / Звучить марш Мельдинсона/.

IV. Вивчення нового матеріалу

1. Поняття «сім'я та шлюб»

2. Умови дійсності шлюбу

3. Права і обов'язки подружжя

Як називають союз чоловіка і жінки? (шлюб, сім'я)

Пригадайте, які літературні твори розповідають про сім'ю та родинні стосунки?

Учні називають твори «Катерина» Т. Г. Шевченка, «Наталка Полтавка» І. Котляревського, «Маруся» Г. Квітки-Основ'яненка, «Кайдашева сім'я» І. Нечуй-Левицького, «Хазяїн», «Сто тисяч» І. Карпенка-Карого, «Роксоляна» О. Назарука та ін.

Як ви вже, мабуть, здогадалися, темою нашого уроку є сім'я та шлюб, а саме **«Сім'я та шлюб. Як закон регулює сімейні та шлюбні відносини»**.

Сім'я є і залишається природним середовищем для фізичного, психічного, соціального і духовного розвитку вперш за все дитини, її матеріального забезпечення і несе відповідальність за створення належних умов для цього.

І. Поняття "шлюб" і «сім'я"

Цими поняттями ви назвали союз чоловіка і жінки. Ці поняття схожі між собою. Але Конституція України та Сімейний кодекс розмежовують ці поняття.

Для кращого розуміння цієї різниці проведемо таку вправу «Розірвана шпартгалка».

Прейдіть за QR кодом на платформу [LearningApps.org](https://learningapps.org) .

Розподілити твердження. На відповідно на дві колонки

Шлюб

Сім'я

1. Потребує реєстрації в органах ДРАЦСу.
2. Передбачає близькість родичів за походженням.
3. Кількість членів може бути необмежена.
4. Для реєстрації потрібно досягти певного віку.
5. Перебуває в союзі тільки двоє.
6. Не можливість між близькими родичами.

На основі наведених тверджень ми встановили, що сім'я та шлюб два різних поняття, які регламентуються Сімейним кодексом.

Життя кожної людини починається в сім'ї. Опрацюйте ст. 3 сімейного кодексу і з'ясуйте, що таке сім'я, які особи складають сім'ю, і які підстави її виникнення, скористайтесь веб сервісом <https://www.rada.gov.ua/news/zpn>

Стаття 3. Сім'я

1. Сім'я є первинним та основним осередком суспільства.
2. Сім'ю складають особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки.

Подружжя вважається сім'єю і тоді, коли дружина та чоловік у зв'язку з навчанням, роботою, лікуванням, необхідністю догляду за батьками, дітьми та з інших поважних причин не проживають спільно.

Дитина належить до сім'ї своїх батьків і тоді, коли спільно з ними не проживає.

3. Права члена сім'ї має одинока особа.
4. Сім'я створюється на підставі шлюбу, кровного споріднення, усиновлення, а також на інших підставах, не заборонених законом і таких, що не суперечать моральним засадам суспільства.

Метод «аналіз правової ситуації».

Перейдіть за QR код, перейдіть за посиланням і виконайте завдання. Проаналізувавши ситуації і визначивши, чи є особи, зазначені в них, сім'єю.

1. Дарина і Дмитро одружилися. Поки що вони проживають з батьками Дарини.
2. Бабуся виховує онука – сина своєї доньки, яка трагічно загинула.
3. Валентина Іванівна усиновила хлопчика з дитячого будинку.

Зробіть висновок - Кожна пара осіб вважається сім'єю

- На якій підставі у цих ситуаціях йдеться про сім'ю?

У ситуаціях сімейного життя сімейні відносини регулюються не лише правовими нормами, на них впливають звичаї, традиції, релігійні приписи.

Сім'я відіграє важливу роль у житті кожної людини, оскільки саме в сім'ї народжуються і виховуються діти, а згодом вони створюють власні сім'ї.

СІМ'Я - первинний та основний осередок суспільства. Сім'ю складають особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають спільні права та обов'язки.

Учні записують поняття у зошити.

Працюючи з НПА визначити яке визначення має шлюб ? (скориставшись посиланням <https://www.rada.gov.ua/news/zpn>)

Стаття 21. Поняття шлюбу

1. Шлюбом є сімейний союз жінки та чоловіка, зареєстрований у органі державної реєстрації актів цивільного стану.
2. Проживання однією сім'єю жінки та чоловіка без шлюбу не є підставою для виникнення у них прав та обов'язків подружжя.
3. Релігійний обряд шлюбу не є підставою для виникнення у жінки та чоловіка прав та обов'язків подружжя, крім випадків, коли релігійний обряд шлюбу відбувся до створення або відновлення органів державної реєстрації актів цивільного стану.

Стаття 22. Шлюбний вік

1. Шлюбний вік для чоловіків та жінок встановлюється у вісімнадцять років

Стаття 23. Право на шлюб

1. Право на шлюб мають особи, які досягли шлюбного віку.
2. За заявою особи, яка досягла шістнадцяти років, за рішенням суду їй може бути надано право на шлюб, якщо буде встановлено, що це відповідає її інтересам.

Робота в групах. Подемонструйте порушення Сімейного кодексу

Стаття 24. Добровільність шлюбу

1. Шлюб ґрунтується на вільній згоді жінки та чоловіка.

Примушування жінки та чоловіка до шлюбу не допускається.

Стаття 25. Одношлюбність

1. Жінка та чоловік можуть одночасно перебувати лише в одному шлюбі.
2. Жінка та чоловік мають право на повторний шлюб лише після припинення попереднього шлюбу.

Стаття 26. Особи, які не можуть перебувати у шлюбі між собою

1. У шлюбі між собою не можуть перебувати особи, які є родичами прямої лінії споріднення.
2. У шлюбі між собою не можуть перебувати рідні (повнорідні, неповнорідні) брат і сестра. Повнорідними є брати і сестри, які мають спільних батьків. Неповнорідними є брати і сестри, які мають спільну матір або спільного батька.
3. У шлюбі між собою не можуть перебувати двоюрідні брат та сестра, рідні тітка, дядько та племінник, племінниця.
4. За рішенням суду може бути надане право на шлюб між рідною дитиною усиновлювача та усиновленою ним дитиною, а також між дітьми, які були усиновлені ним.
5. У шлюбі між собою не можуть бути усиновлювач та усиновлена ним дитина.

Закон визначає порядок реєстрації шлюбу

Державна реєстрація шлюбу

- Засвідчується свідоцтвом про шлюб.
- Установлена для стабільності відносин між жінкою та чоловіком, охорони прав та інтересів подружжя.
- Проводиться урочисто.

- Заява про реєстрацію шлюбу подається жінкою та чоловіком особисто.
- Шлюб реєструється після спливу одного місяця від дня подання особами заяви.
- Шлюб реєструється у приміщенні державного органу реєстрації актів цивільного стану (або в іншому місці – за заявою наречених).
- Реєстрація шлюбу через представника не допускається.

Перегляньте відео і скажіть, які норми Сімейного права були порушені.

III. Право і обов'язки подружжя. Робота з таблицею

Права і обов'язки, що виникають у молодят після вступу в шлюб можна поділити на дві групи: майнові і немайнові / створення таблиці на дошці/

Види:

Особисті немайнові права та обов'язки:

- Дружина має право на материнство, чоловік має право на батьківство.
- Мають рівне право на повагу до своєї індивідуальності, своїх звичок і смаків.
- Рівне право на фізичний і духовний розвиток, прояв своїх здібностей, на створення умов для праці та відпочинку.
- Мають право на зміну прізвища, на особисту свободу.
- Мають право на розподіл обов'язків і спільне вирішення питань життя родини.
- Зобов'язані турбуватися про сім'ю.

2. Майнові права та обов'язки:

- Мають право особистої приватної власності.
- Мають право сумісної спільної власності.
- Повинні матеріально підтримувати один одного.
- Право на укладення шлюбного договору.

IV. Узагальнення і систематизація

Правовий практикум. Розв'язання правових ситуацій

Віктор і Людмила познайомилися 1 березня і того ж дня вирішили подати заяву до ДРАЦСу про бажання укласти шлюб. Чи буде дійсним їхній шлюб, якщо вони знайомі невеликий термін і фактично не знають один одного?

Ваші знайомі вирішили укласти шлюб за давніми правилами – обвінчатися у церкві, і звернулися до вас за порадою з цього приводу. Що ви їм скажете про правові наслідки такого вчинку?

Дідусь, вітаючи з днем народження свого повнолітнього онука, оголосив, що дарує йому свій будинок. Згодом виникло непорозуміння: після смерті дідуся про свої права на це житло заявили інші родичі. Що забув зробити дідусь, щоб уникнути такої ситуації?

V. Підсумок уроку. Рефлексія

1. Що важливого ви дізналися для себе на уроці?
2. Які знання сімейного права вам знадобляться у житті?

V. Домашнє завдання

1. Опрацювати матеріал підручника.
2. Написати есе «Для чого людині потрібна сім'я.»

Проект «Дотримання прав людини в Україні»

Учасники проекту: учасники навчально-виховного процесу.

Виконавці проекту: учні 9-10 класів.

Тип проекту: практично зорієнтований, інформаційно-дослідницький, колективний.

I. Актуальність

Майбутнє кожної нації залежить від дотримання прав людини. Якими вони будуть – таким і буде майбутнє. Захистити людину, зберегти її здоров'я, виховати у злагоді і мирі – це значить забезпечити щасливе, спокійне і стабільне життя в державі. Сучасне становище людини в Україні викликає хвилювання суспільства й вимагає нових підходів до аналізу та вирішення цієї проблеми.

Свідоме ставлення до прав людини, як індивідуальної та суспільної цінності, що має конкретні прояви, повинно допомогти подоланню правового нігілізму, який панує в суспільстві, та сприяти вихованню поваги до гідності кожної особи. Поєднання теоретичних знань про інститут прав людини з

практичним вивченням конкретних ситуацій сприятиме формуванню відповідальності за навчання та власну поведінку.

II. Мета і завдання проєкту

- формувати в учнів правозахисні навички, тобто, навички захисту прав інших людей на основі знань прав людини;
- дослідити реальний стан прав і свобод людини в Україні;
- виявити знання учнів про права людини і громадянина;
- набути навичок збору та аналізу інформації з проблеми прав і свобод людини;
- виявити найсуттєвіші та найважливіші проблеми у дотриманні прав людини;
- проінформувати про дотримання прав людини .

III. Етапи виконання проєкту:

I. Підготовчий:

Утворення робочих груп та розподілення обов'язків в групах.

II. Дослідницький:

1. Обробка інформації з різних джерел (ЗМІ, інтернет).
2. Вивчення законодавчої бази про права та свободи людини: Загальна Декларація прав людини ,Конвенція про права дитини,Конституція України , Закон України «Про охорону дитинства», Закон України «Про попередження насильства в сім'ї».

III. Підсумковий:

1. Створення портфоліо проєкту.
2. Презентація результатів проєкту: усний звіт, випуск інформаційного бюлетеню «Дотримання прав людини в Україні».

IV. Стислий опис проєкту

Опрацювання законодавчої бази.

У нашій країні людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визнаються найвищою соціальною цінністю. Так записано у Конституції України – Основному Законі нашої країни. II розділ Конституції України створений на основі Загальної декларації прав людини , яка була прийнята організацією ООН в 1948 році. 1991 року Україна підписала ряд

міжнародних договорів, в тому числі і Конвенцію про права дитини . Тим самим Україна зобов'язалася створити умови, засоби і заходи, за допомогою яких забезпечити права і свободи людини. Держава робить усе можливе для захисту прав і законних інтересів людини в Україні (стаття2).

Висновки:

- Необхідно розширити знання учнів про права та обов'язки людини та громадянина.
- Обговорити в учнівських колективах про питання дотримання прав людини , громадянина ,учнів в Україні.
- Шкільному парламенту слід звертати більшу увагу на роз'яснювальну роботу серед учнів школи.

V. Очікувані результати

учні отримають додаткові знання у сфері прав і свобод людини;

учні навчаться порівнювати правовий статус громадянина із міжнародними стандартами у сфері прав людини;

старшокласники сформулюють власне ставлення до стану дотримання прав людини в Україні ;

виконавці проекту набудуть навичок проведення соціологічних досліджень та обробки їх результатів, колективної та проектної діяльності.

Додаток 4

Зразок «Кодексу етики»

Ми, учні класу _____, зобов'язуємося дотримуватися вищезазначеного «Кодексу етики» під час використання інноваційних технологій на уроках правознавства. Ми розуміємо, що цей «Кодекс етики» допоможе нам вести себе відповідально та етично.

Ми поважатимемо конфіденційність особистих даних та інформації учнів та вчителів.

Ми будемо використовувати технології відповідально та для навчальних цілей.

Ми не будемо зловживати можливостями технологій для власних цілей або шкідливих дій.

Ми будемо поважати правила безпеки в мережі та дотримуватися їх під час роботи в Інтернеті.

Ми будемо підтримувати етичну поведінку в онлайн-спілкуванні та дискусіях.

Ми будемо вибирати та використовувати інноваційні технології з урахуванням їхньої відповідності меті та завданням уроку.

Ми розуміємо, що дотримання цього «Кодексу етики» допоможе нам створити безпечне та етичне навчальне середовище на уроках правознавства.